

Дизайн

УДК: 74:72.012

<https://doi.org/10.37131/2524-0943-2024-53-12>

Наталія **Дядюх-Богатько**
кандидат мистецтвознавства, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
<https://orcid.org/0000-0001-6822-7488>

технологій і тенденцій у міському просторі, підкреслюючи важливість збереження балансу між автентичністю та інноваціями в сучасному контексті розвитку історичних центрів міст.

Синтез ремесел у рекламних вивісках в історичних центрах міст

Анотація. Досліджується роль і значення традиційних ремесел, таких як ковальство, різьбярство, художня кераміка та монументальний живопис, у створенні рекламних вивісок в історичних центрах міст. Аналізується, як ці ремесла формують візуальну ідентичність міського простору, сприяючи збереженню культурної спадщини та автентичної атмосфери старовинних кварталів. Особливу увагу приділено впливу ремісничих традицій на естетику та функціональність вивісок, а також їхньому поєднанню із сучасними вимогами до дизайну та урбаністики.

Збереження ремісничих традицій в Україні робить наші вищі мистецькі заклади часто унікальними. Проте реалії сучасного економічного ринку ставлять перед випускниками часто запитання, на які важко знайти відповіді. Акцентується на вимогах до інтеграційних компетенцій студентів. Трансформація ремесел у створенні сучасних вивісок може відповідати вимогам ринку. У центрі проблеми – нові підходи до навчання, де важливими стають розвиток творчого мислення, практичних навичок і здатність працювати в міждисциплінарних середовищах.

Традиції ремесел у рекламних вивісках історичних центрів міст відображають багатий культурний спадок, який протягом століть формував візуальну ідентичність міського простору. Ремісничі традиції, такі як ковальство, різьблення по дереву, каменю, художня кераміка та малярство, вплинули на дизайн вивісок, які не лише виконували функцію реклами, але й стали частиною архітектурної та культурної спадщини міст. Ці вивіски стали своєрідним символом і стилем історичних районів, відображаючи мистецькі традиції кожного регіону. Розглядаються виклики, пов'язані з адаптацією ремесел до нових

Ключові слова: ковальство, кераміка, історичні центри, рекламні вивіски, культурна спадщина, міський простір, ремесла.

Постановка проблеми. Врахування нових вимог української школи до інтегральних компетенцій полягає в аналізі того, як традиційні ремесла, що історично використовувалися для створення рекламних вивісок, можуть бути інтегровані із сучасними підходами до навчання та розвитку компетенцій у вищій українській школі. На сьогодні основна проблема – знання, які отримують студенти, як фахівці не завжди можуть інтегрувати у середовище та застосувати ці знання. Через це рівень абітурієнтів на вузько профільні спеціальності як «Художнє дерево», «Художній метал» чи інші часто є меншими, ніж рівень державного замовлення. Основна проблема, яку досліджує стаття, полягає у необхідності збереження культурної та ремісничої спадщини у міському середовищі, водночас адаптуючи ці традиції до сучасних вимог дизайну та освіти. Ми виділяємо три основні аспекти проблеми: збереження ремісничих традицій, вимоги до сучасних компетенцій та баланс між автентичністю і сучасністю.

Сьогодні українська освітня реформа наголошує на розвитку інтегральних компетенцій, що включають креативність, співпрацю та міждисциплінарне мислення. У цьому контексті виникає необхідність об'єднання традиційних знань і ремесел із сучасними підходами до дизайну, щоб навчити здобувачів вищої освіти використовувати культурну спадщину у нових, актуальних форматах, таких як рекламні вивіски, що стають важливою частиною урбаністичного простору.

Для аналізу цього кола питань актуальними залишаються фундаментальні праці українських мистецтвознавців, які розглядали розвиток ремесел та їхнє значення в містах: Павло Жолтовський [3], Григорій Логвин [4], Людмила Міляєва [4] та ін. Серед виданих нещодавно та важливою для українського

мистецтвознавства є праця Зої Чегусової «Професійне декоративне мистецтво України доби глобалізації» [2].

Виокремимо також групу сучасних дослідників, праці яких стосуються графічного дизайну, реклами та міського середовища як мистецького явища: Василь Косів [5], Наталія Скляренко [6], Світлана Прищенко [1], Надія Бабій [8]. Серед останніх видань, присвячених вивіскам у світі, виділимо праці Кеті Кіккерт [9] «Вивіски Голлівуду: блискуча графіка та сяючий неон у Тінселтауні середини століття» та Ненсі Робертс, що розглядає стратегії дизайну до так званих «злив проблем» [10]. Утім, не розроблено й надалі залишається тема як давні ремісничі технології можна відродити в сучасному дизайні міст і зробити історичні центри міст насиченими інформацією, яка не буде вириватися з контексту своїми мистецько-стилістичними вирішеннями.

У методиці вирішення проблематики ми опирались на мистецтвознавчий та порівняльний аналіз. Окрім того, ми виявили, що через підсвідомий вплив реклами на нас як на споживачів, найзручнішим методом дослідження рекламних вивісок є їх аналіз, коли ми не читаємо їх, а сприймаємо лише візуально: через матеріал, типографію, семантику графіки, стиль, колір та інші засоби образотворення. Тому більшість об'єктів дослідження є з різних міст, які ми мали змогу відвідати.

Мета нашого дослідження – проаналізувати як традиційні ремесла, такі як ковальство, різьбярство, художня кераміка та монументальний живопис, інтегруються у процес створення рекламних вивісок в історичних центрах міст з давньої історією. Як давні ремесла впливають на естетичний вигляд вивісок, їхню функціональність і символічне значення, і як цей синтез допомагає зберегти культурну спадщину і неповторну атмосферу старовинних міських просторів. Крім того, вона розглядає, як сучасні тенденції в дизайні та реставрації вивісок підтримують і відновлюють ремісничі традиції, створюючи баланс між естетичною привабливістю, автентичністю та функціональністю.

Виклад основного матеріалу. Збереження ремісничих традицій в Україні робить наші вищі мистецькі заклади часто унікальними. Проте реалії сучасного економічного ринку ставлять перед випускниками часто запитання, на які важко знайти відповіді. Нам важливо знайти відповіді на запитання: «Як можна зберегти унікальні традиції ковальства, різьбярства та інших ремесел у контексті сучасного урбаністич-

ного розвитку, і як це зберігає ідентичність міського простору?»

Зрозуміло, що варто змістити акценти вимог до сучасних компетенцій студентів які отримують знання в академіях мистецтв. Інтеграція ремесел у створення вивісок може відповідати сучасним вимогам українського ринку, зокрема формувати інтегральну компетенцію наших здобувачів освіти. У центрі проблеми – нові підходи до навчання, де важливими стають розвиток творчого мислення, практичних навичок і здатність працювати в міждисциплінарних середовищах.

Традиції ремесел у рекламних вивісках історичних центрів міст відображають багатий культурний спадок, який протягом століть формував візуальну ідентичність міського простору. Ремісничі традиції, такі як ковальство, різьблення по дереву, каменю, художня кераміка та малярство, вплинули на дизайн вивісок, які не лише виконували функцію реклами, але й стали частиною архітектурної та культурної спадщини міст. Ці вивіски стали своєрідним символом і стилем історичних районів, відображаючи мистецькі традиції кожного регіону.

Ковальське ремесло, яке давно поширене в Європі та завжди відігравало важливу роль у створенні декоративних вивісок для магазинів, ресторанів, готелів та ремісничих майстерень. Традиції ковальства виконують важливу роль в оформленні рекламних вивісок на вулицях сучасних міст, особливо в місцях з історичною та культурною спадщиною. Вивіски, створені за допомогою давніх ремесел, не тільки забезпечують свою функціональну роль, а й є елементом культурного та естетичного середовища. Вони надають вулицям унікального характеру, поєднуючи в собі традиції минулого та сучасні тенденції.

Ковальство та сніцарство як мистецтво обробки металу, традиційно використовувалось для створення міцних і довговічних елементів вивісок. Ковальство дозволяє імітувати різні архітектурні стилі. У вивісках кованими елементами робили декоративні кронштейни, завитки, рослинні орнаменти – кожний з них і в композиціях вони свідчать про приналежність до стилю, епохи, певної школи. Вони зберігають давні традиції обробки металу та є популярними в містах, що прагнуть підкреслити свою історичну атмосферу, наприклад, у європейських старих містах, як Венеція (Іл. 1), Прага чи Париж. Ковані вивіски часто доповнюють архітектуру історичних будівель, гармонійно і органічно поєднуючись із середовищем.

Карбування – ще одна давня техніка художньої обробки металу, яка використовується у рекламних вивісках. Цей метод дозволяє отримати об'ємні, рельєфні зображення на металі, помітні та привабливі. Карбовані вивіски підкреслюють якість і престижність закладу, додаючи йому елегантності та солідності. Карбуванням могли декорувати літери чи окремі опуклі деталі вивіски.

Карбовані вивіски вирізняються своєю рельєфною структурою, що надає їм глибину і робить виразними. Рельєфне карбування дозволяє створювати і дрібні деталі, і великі декоративні елементи, що забезпечують естетичну цінність вивіски. Завдяки грі світла і тіней такі вивіски стають легко помітними навіть на відстані. В окремих варіантах вивісок поєднувались і литі металеві елементи, і ковані, і зварені, і карбовані. Технічні можливості обробки металу з часом змінювались, майстри застосовували весь доступний для них діапазон можливостей. З останніх, які з'явилися, варто назвати лазерне прорізування металевих листів за цифровим векторним шаблоном. Такі технології дозволяють створити і ритмічні рапортні композиції, які відсвічуються на контражурі, і несподівані шрифтові чи авторську графіку.

У сучасних містах можна побачити цікаві поєднання кованих елементів із сучасними дизайнерськими рішеннями. Вивіски можуть містити старовинні елементи ручної роботи, але також використовувати сучасні матеріали, як, наприклад, неон, сталь чи LED-підсвітка (Іл. 1; 2). Це дозволяє досягти баланс між традиційністю і сучасністю, надаючи закладу унікального характеру.

Окрім естетичної функції, вивіски, виготовлені за допомогою технік оздоблення металу, вирізняються своєю довговічністю та стійкістю до зовнішніх впливів, що робить їх практичними в умовах міста. Металеві вивіски можуть бути стійкими до погодних умов, зберігаючи при цьому свій естетичний вигляд протягом багатьох років. Ковані вивіски мали функціональну роль – повідомляти про призначення закладу, водночас вони були декоративними елементами фасадів. Ковані металеві вивіски часто кріпили на металеві консолі, які самі по собі були мистецькими творами з витонченими орнаментами та завитками. Такі вивіски можна побачити в історичних центрах міст Європи, зокрема у Львові, Празі, Парижі, Венеції, Римі та інших.

Ковальські елементи у вивісках не просто служать декоративними прикрасами. Вони часто мають

символічне значення, пов'язане з історією міста або регіону. Часто ковані вивіски зображували символи, що відповідали діяльності закладу – наприклад, символи ковальського молота можуть підкреслювати зв'язок з ремісничими традиціями, фужер – вказувати на заклад з винами, чаша зі змією – на медикаменти, чобіт для чоботаря, а рослинні орнаменти чи народні мотиви на вивісках нагадувати про локальну культуру. І до сьогодні декоративні елементи у вигляді рослин, завитків, вензелів додають естетичної вишуканості вивісці (Іл. 3).

Ще однією з давніх технологічних рішень для подання інформації у містах є дерев'яні таблиці. Для прикладу наведу зразки дерев'яних вивісок з історичних центрів Італії. Дешевші варіанти презентують напис, вирізаний на плоскій поверхні, більш чи менш читабельний, що залежить від знань, умінь художника-майстра та побажань замовника (Іл. 4).

Дуже несподіваний зразок рекламної вивіски на розі одного з будинків Венеції. На фасаді – дерев'яний фриз із глибоким рослинним різьбленням. Зверху на орнаменті закомпонований напис «Pedavena». На самому розі будівлі – щит з гербом, який підтримують леви – символи міста. Із часом морди левів відколотись, проте ще залишилося часткове тонування окремих елементів (Іл. 5). Очевидно, майстрові вдалось підкреслити статусність замовника та органічно вписати вивіску в історичний контекст.

В Україні, через доступність матеріалу, різьблення по дереву було популярним у регіонах з багатими традиціями деревообробки, особливо в Карпатах і Прикарпатті. Особливого поширення дерев'яні вивіски набули в сільській місцевості та в малих історичних містах. Різьблені дерев'яні рекламні вивіски відображали народну символіку та мотиви у поєднанні з необхідною рекламною інформацією.

Орнаменти у вигляді квітів, геометричних візерунків або тварин часто зустрічались на різьблених вивісках. Наприклад, і в містах Гуцульщини та Буковини можна було побачити вивіски з глибоким різьбленням і фарбуванням, які стали символом ремісничих закладів.

Часто різьблені вивіски фарбували в яскраві кольори, що робило їх більш привабливими для перехожих. Ремісники використовували природні матеріали й техніки, щоби підкреслити красу деревини та надати вивісці унікального вигляду.

Значно рідше, проте не менш ефектно, виглядає в рекламі художня кераміка. Хоча вивіски з використанням художньої кераміки здавна були поширені

в історичних містах півдня Європи, зокрема в Італії, Іспанії та Португалії, а також у регіонах, де активніше розвивалося виробництво майоліки. Часом це навіть могли бути комплекти: вивіска та вазони для квітів у одному стилі для певного бізнесу (Іл. 6).

Керамічні плитки використовувалися для створення рекламних вивісок на будівлях у Лісабоні, Севільї чи Флоренції. Таку саму традицію ми бачимо і в давніших варіантах реклами у Львові з колекції музею етнографії та художнього промислу, що виготовляла фабрика Івана Левинського (Іл. 7).

Вивіски з глазурованої кераміки прикрашали фасади майстерень і магазинів, іноді навіть зображуючи певні сюжетні сцени чи стилізовані орнаментовані написи. Такі реклами є характерною рисою міст, де кераміка відіграла важливу роль в оздобленні архітектури. Серед особливих прикладів реклами з керамікою варто згадати вивіску у Львові, зроблену для галереї «Зелена канапа». Автором задуму була дизайнерка Вікторія Гнилякевич, яка запропонувала власниці Олесі Домарадзькій спробувати щось незвичне для презентації мистецького центру. І як варіант вирішили спробувати і втілити в об'ємі зелену канапу в кераміці. Реалізатором було обрано Ольгу Пильник – перспективну художницю-керамістку. Її авторським додатком було зобразити на канапі художника, а за ним, за канапою – його музу. В результаті ми маємо оригінальний об'ємно-просторовий твір мистецтва з прикладною функцією та сюжетною історією в сучасній урбаністиці. Наголосимо, що успішним виявилось взаєморозуміння, концепція та ризик втілення між трьома ланками: замовником, дизайнером, художником-майстром. І саме порозуміння або його відсутність від замовника до майстра часто стає каменем спотикання при реалізації подібних проєктів.

Нагадаємо, що одними з найдавніших варіантів реклами в історичних центрах європейських міст є розписані фрагменти фасадів. У багатьох містах розписні вивіски стали традиційним елементом. Часом вони презентували мультикультурні цінності через двомовність, наприклад, у Львові. Втілення таких не потребувало додаткових економічних чи інженерних видатків, а тому їх частіше використовували для ресторанів, кафе чи невеличких магазинів, де власники не бажали додаткових фінансових ризиків. Для таких варіантів художники створювали не тільки текстову інформацію, але й часом композиції, що демонстрували стиль закладу чи бажання замовника.

Для технік з діапазону монументального живопису, вкрай рідко – проте можна зустріти і рекламні вивіски в техніці мозаїки. Такою є фасадна реклама готелю у Венеції (Іл. 7). Проте тут ми чітко можемо простежити іншу проблему в реалізації реклами: художник настільки захопився матеріалом та ідеєю, що втратилась головна функція вивіски – її чительність.

Як зберегти автентичність історичних центрів міст і водночас задовольнити потреби сучасного дизайну та маркетингу? Саме поєднання давніх і сучасних технологічних вирішень допомагає інтерпретації мистецьких стилів, концепцій та запитів сучасної урбаністики.

У багатьох випадках рекламні вивіски в історичних центрах міст поєднували різні ремісничі традиції. Наприклад, вивіски могли мати металеву основу, ковані елементи та дерев'яні вставки з різьбленням або розписом. Ковані консолі поєднувалися з різьбленими дерев'яними табличками, які виконували функцію основної інформаційної частини. Такий підхід дозволяв використовувати переваги обох матеріалів: довговічність металу і декоративність дерева.

Технології дизайну допомагають інтегрувати естетичні елементи, такі як освітлення, колір і текстуру, у виробничий процес, забезпечуючи не лише ефектний зовнішній вигляд, але й функціональність в умовах реального використання. Наприклад, інтеграція LED-підсвічування в акрилові конструкції додає об'ємність і привертає увагу в темний час доби.

Застосування сучасних програм для комп'ютерного моделювання дозволяє дизайнерам створювати унікальні концепції, які потім точно втілюються за допомогою лазерної порізки, фрезерування чи друку. Це вимагає поєднання глибокого знання технологічних процесів з художнім підходом, що робить виготовлення вивісок особливою формою дизайну.

Результати і перспективи подальших досліджень. Сучасні міста все частіше звертаються до традиційних ремесел для відновлення і збереження культурного вигляду своїх історичних центрів. Вивіски, виготовлені за допомогою традиційних технік ковальства та різьблення, використовуються в ресторанах, кав'ярнях, готелях і магазинах для створення атмосфери автентичності та зв'язку з минулим. У містах із багатою історією туристичні райони часто зберігають традиційні вивіски, виготовлені ремісниками, щоби підкреслити культурну спадщину. Це дозволяє створити унікальну атмосферу і привер-

нути увагу туристів. Окрім того, варто приділяти увагу у старих історичних центрах міст реставрації або відтворенню, щоби зберегти їх автентичний вигляд. Відновлення таких вивісок дозволить не лише прикрасити міський простір, але й підтримати місцеві ремесла та традиції урбаністики.

Технології допомагають дизайнерам інтегрувати естетичні елементи, такі як освітлення, колір і текстуру, у виробничий процес, забезпечуючи не лише ефектний зовнішній вигляд, але й функціональність. Наприклад, інтеграція LED-підсвічування в рекламні конструкції додає об'ємність і привертає увагу в темний час доби, та її можна додавати і до кованих, і до мозаїчних, і до керамічних вивісок.

Застосування сучасних програм для комп'ютерного моделювання дозволяє дизайнерам створювати унікальні концепції, які потім точно відтворюються за допомогою лазерної різки, фрезерування чи друку шаблону. Це вимагає поєднання і знання новітніх технологічних процесів, і художніх підходів до давніших ремісничих секретів, і робить виготовлення вивісок особливою формою дизайну. Відтак подальше вивчення прикладів рекламних вивісок в історичних центрах європейських міст допоможе зберегти баланс в урбаністиці між автентичністю і сучасністю. Окрім того, поєднання традиційних ремісничих технік з новими технологіями та вимогами до функціональності рекламних вивісок у сучасних умовах розширить діапазон вмій, знань сучасного здобувача вищої освіти та розширить їхній ринок праці.

Висновки. Рекламні вивіски в історичних центрах міст є важливою частиною культурної спадщини та відображають багаті традиції ремесел, таких як ковальство, сницарство, художня кераміка і малярство. Ці традиції допомагають зберегти унікальний стиль міських центрів, забезпечують збереження національної ідентичності та створюють естетичний образ, що приваблює місцевих мешканців і туристів. Вивіски, виготовлені за старими ремісничими техніками, залишаються важливим елементом міського простору та символом культурної спадщини.

Технологія творення, від матеріалу до ідеї, є процесом, який поєднує технічні, творчі та інтелектуальні аспекти створення нового продукту або проєкту. Цей процес складається з кількох етапів, де кожен з них відіграє важливу роль у реалізації задуму: від вибору матеріалів до втілення кінцевої ідеї у фізичній або цифровій формі. У широкому сенсі технологія творення розглядає, як саме ідеї перетво-

рюються на конкретні форми, об'єкти чи проєкти.

Синтез матеріалів у виготовленні рекламних вивісок дійсно вважається визнаним мистецтвом, яке поєднує естетику і технологію дизайну. Це особливий процес, де вибір матеріалів, їхні властивості та здатність до обробки грають ключову роль у створенні візуально привабливого та функціонального продукту. Сучасні рекламні вивіски часто виготовляються з таких матеріалів, як акрил, ПВХ, композитні панелі та металеві сплави, які дозволяють досягти високого рівня деталізації та довговічності, проте використання традицій ковальства, художньої кераміки, художньої обробки дерева, технік монументального живопису роблять рекламні вивіски більш органічними в історичних центрах європейських міст. А тому варто приділяти увагу вивченню цих тем для студентів ЗВО мистецьких напрямів.

1. Прищенко С. Рекламні комунікації. Плакат і нові медіа. Київ : Кондор, 2023. 288 с.
2. Чегусова З. Професійне декоративне мистецтво України доби глобалізації. Київ : ArtHuss, 2024. 560 с.
3. Жолтовський П. Художнє лиття на Україні XIV–XVIII ст. Київ : Наукова думка, 1973. 132 с.
4. Логвин Г., Міляєва Л., Свенціцька В. Український середньовічний живопис. Київ : Мистецтво, 1976. 26 с.
5. Косів В. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років. Київ : Родовід, 2019. 478 с.
6. Складенко Н. Візуальні комунікації в дизайні: динамічні концепції сталого розвитку. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 484 с.
7. Бабій Н. Актуальні культурно-мистецькі практики та процеси Західної України кінця XX – початку XXI століть: культурні доміанти, форми репрезентації, перспективи : дис. ... д-ра мистецтвозн. : 26.00.01 / ПНУ ім. В. Стефаніка. Івано-Франківськ, 2024. 682 с.
8. Kikkert K. Hollywood Signs: Glittering Graphics and Glowing Neon in Mid-Century Tinseltown. Angel City Press, 2023. 176 p.
9. Roberts N. C. Design Strategy: Challenges in Wicked Problem Territory (Design Thinking, Design Theory). The MIT Press, 2023. 552 p.

References

1. Pryshchenko S. Reklamni komunikatsii. Plakat i novi media. Kyiv : Kondor, 2023. 288 s.
2. Chehusova Z. Profesiine dekorativne mystetstvo Ukrainy doby hlobalizatsii. ArtHuss, 2024. 560 c.
3. Zholtovskiy P. Khudozhnie lyttia na Ukraini XIV-XVIII st. Kyiv : Nauk. dumka, 1973. 132 s.
4. Lohvyn H., Miliayeva L., Svientsitska V. Ukrainskiy serednovichnyi zhyvopys. Kyiv : Mystetstvo, 1976. 26 s.
5. Kosiv V. Ukrainska identychnist u hrafichnomu dyzaini 1945-1989 rokov. Rodovid, 2019. 478 s.

6. Skliarenko N. Vizualni komunikatsii v dyzaini: dynamichni kontseptsii staloho rozvytku : monohrafiia. Luts'k : Vezha-Druk, 2023. 484 c.

7. Babii N. Aktualni kulturno-mystetski praktyky ta protsesy Zakhidnoi Ukrainy kintsia KhKh – pochatku KhKhI stolit: kulturni dominanty, formy reprezentatsii, perspektyvy. Dys. na zdob. nauk. stup. d-ra mystetstvozn., spets. 26.00.01 «Teoriia ta istoriia kultury». PNU im. V. Stefanyka, Ivano-Frankivsk, 2024. 682 s.

8. Kikkert K. Hollywood Signs: Glittering Graphics and Glowing Neon in Mid-Century Tinseltown. Angel City Press, 2023. 176 p.

9. Roberts N. C. Design Strategy: Challenges in Wicked Problem Territory (Design Thinking, Design Theory). The MIT Press, 2023. 552 p.

and style of historical districts, reflecting the artistic traditions of each region. Challenges related to the adaptation of crafts to new technologies and trends in the urban space are considered, emphasizing the importance of maintaining a balance between authenticity and innovation in the modern context of the development of historic city centers.

Key words: blacksmithing, ceramics, historical centers, advertising signs, cultural heritage, urban space, crafts.

ANNOTATION

Nataliya Dyadyukh-Bohatko, Synthesis of crafts in advertising signs in the historical centers of cities.

The role and significance of traditional crafts, such as blacksmithing, carving, artistic ceramics and monumental painting, in the creation of advertising signs in historic city centers is explored. It is analyzed how these crafts form the visual identity of the urban space, contributing to the preservation of cultural heritage and the authentic atmosphere of the old quarters. Special attention is paid to the influence of craft traditions on the aesthetics and functionality of signs, as well as their combination with modern requirements for design and urban planning.

The preservation of craft traditions in Ukraine is the milestone that makes our higher art institutions often unique. However, the realities of the modern economic market often pose questions to graduates that are difficult to find answers to. Emphasis is placed on the requirements for integration competencies of students. The transformation of crafts in the creation of modern signs can meet the requirements of the market. At the heart of the problem are new approaches to learning, where the development of creative thinking, practical skills and the ability to work in interdisciplinary environments become important.

The traditions of crafts in the advertising signs of the historical centers of the cities reflect the rich cultural heritage that has shaped the visual identity of the urban space for centuries. Craft traditions such as blacksmithing, woodcarving, stone carving, artistic ceramics and painting influenced the design of signs, which not only functioned as advertising, but also became part of the cities' architectural and cultural heritage. These signs have become a kind of symbol

Іл. 1. Наріжні металеві реклами. Венеція. Фото автора.

Іл. 2. Металева рекламна конструкція з внутрішнім підсвічуванням. Волинська обл. Фото автора.

Іл. 3. Торцеві металеві вивіски. Львів. Фото автора.

Іл. 4. Венеція, Рим. Різьба, тонування. Фото автора.

Іл. 5. Венеція. Різьба, тонування. Фото автора.

Іл. 6. Рекламна вивіска та її фрагменти. Кераміка, розпис. Рим. Фото автора.

Іл. 7. Рекламні вивіски. Кераміка. Львів, 1920-ті. Виробник: фабрика І. Левинського. Колекція МЕХП. Фото автора.

Іл. 7. Фасадна реклама готелю та її фрагмент. Венеція. Мозаїка.Фото автора.